

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. || Lvdovici || De Ponte Vallis-||Oletani, È Societate ||
Jesv Theologi.|| De || Christiani hominis || Perfectione In
Qvo-||libet eius Vitæ genere.|| Tomi Qvatvor.||**

Quorum argumenta ex S. Rvth Historia præcipué desumpta

In Qvo Agitvr Nominatim De Sacerdotibus, Confessarijs, Magistris siue
Doctoribus, Concionatoribus, Episcopis & alijs Prælatiſ, eorumque
Ministerijs - In ſeptem Tractatus distributus ...

Puente, Luis de la

Coloniæ Agrippinæ, 1629

§. I. Actus humilitatis erga Deum.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-45750](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-45750)

nitare, & euangelicæ ex eo quod sciebat, & habebat in se: non dilexit largitorem eius: b *Aurum* (ait Propheta) *opus decoris tui: & foramina tua in die qua conditus es, preparata sunt.* preparata erant foramina, quibus pretiosi lapides imponerentur: tu autem infelix foramina retinuisti vacua, reddens te ineptum ad virtutes conseruandas, ob superbiam ortam ex decore tuo. Hoc detrimentum euasit humilitas in reliquis Angelis, qui fuerunt constantes. Agnoscentes enim vanitatem & nihilum, quod ex se ipsi habebat, subiecerunt se Creatori, qui ijs largitus fuerat sapientiam & reliquas gratias, quibus exornati erant: propter quam demissam subiectionem Deus gratias illas in eis conseruauit in æternum. Ac propterea Salomon dixit; *c vbi est humilitas, ibi & sapientia:* ibi enim sedem habitacionis suæ habet. Adde, quod quemadmodum humilitas sapientiam conseruat: ita sapientia, si perfecta sit, generat humilitatem: eod quod perniciosas deceptiones retegat, & propterea Apostolus dixit: *d si quis sibi videtur inter vos sapiens esse, stultus fiat, vt sit verè sapiens.*

Ad cuius explicationem aduertendum est: duos esse modos humilitatis circa scientias. *Alter* enim est erga Deum, *alter* erga homines, & vtriusque origo est cognitio sui ipsius, adiuuante etiam vera ipsius Dei cognitione: in quibus vera consistit sapientia: & vna quæque proprios habet actus, quibus suam ostendit perfectionem: quos etiam explicamus per modum cognitionis: omnes tamen transeunt ad effectum, hoc est ad contemptum sui ipsius propter id, quod in seipso agnouit iuxta definitionem humilitatis, quam tradit S. Bernardus dicens: *Esse virtutem, qua homo vrbisima sui agnitione sibi ipsi vilis fit.*

§. 1. Actus humilitatis erga Deum.

HUMILITAS erga Deum in re litteraria septem continet præcipuos actus, *Primus* est, agnoscere quod omnis scientia, quam quis habet, non sit verè eius, sed donum Dei: qui scientiarum Dominus, quas distribuit hominibus; cui quisque reddere debet gratias, ob acceptam partem earum. Sed actus *secundus* pergit ulterius, quo ille agnoscit, se non habere illam à Deo, propter merita propria aut propter solam suam industriam. Quamuis enim hæc sit necessaria, quis tamen nisi solus Deus, ex mera sua gratia dedit intellectum, aptitudinem, ingenium, iudicium, memoriam, applicationem, visum & auditum, & reliqua quibus ipse industria innituntur? Quæ nullius fuissent aliàs momenti, nisi Deus donis illis naturalibus hominè præuenisset, & ornasset. Quare hic locū habet illud Apostolica *quid habes, quod nõ accepisti? si autè accepisti quid gloriaris quod si nõ accepisti. & adhuc amplius: b neq; qui plãt est aliquid, neq; qui rigat, sed qui incrementum dat Deus.* Nam ad scientiam comparandam, neque aliquid est parens, qui generat; Neque Magister, qui docet:

b vers 13.

c Proverb.
11.2.

d 1. Corint

Traç. de 10
Gradib.
Humilita.

1

2

24. Corin. 4.
7:
b c. 3. 7.

nisi Deus lumen dederit, quo veritatem intelligas, & compares tibi scientiam. *Tertius* humilitatis actus est, agnoscere, quod omnis tua scientia etiam si magna sit, si tamen cum Dei scientia comparatur, sit quasi nulli adeoque modicum, quod scis, respectu eius, quod ignoras: ut ignorans potius dici possis, quam sapiens. Quemadmodum Aethiops, etiam si demum habeat albos, non tamen dicitur ipse albus, sed niger: eo quod eius albedo cum nigredine comparata, sit quasi nihil. Propter quam causam inter alias, Sanctus Dionysius supremam de Deo contemplationem vocat ignorantiam, tenebras, & obscuritatem: qui enim plura de Deo cognoscit, amplius videt, infinitum esse, quod ignorat; & quasi nihil, quod nouit. Huc accedit *quartus* actus quo quis agnoscit: minus re ipsa esse quod habet, quam se habere existimet, quoad ingenium, iudicium, & scientiam: amor enim proprius excæcat intellectum, & iudicium rerum propriarum; ut propter affectum, quod modicum est; iudicet esse multum; & ipsa tenebræ videantur esse lumen. Quod si clavis oculis videret aliorum talenta & scientias, quas antiqui Sancti habuerunt, & illustres aliqui viri præsentibus habent: aduerteret modicum valde esse, quod habet; & ita potius se reputaret, quam sapientem. Omnes hos actus recensuit magnus ille Sapiens Salomon, cum finem imposuit suo libro Prouerborum, dicens: *c verba congregantis filij vomentis visio, quam locutus est vir, cum quo est Deus: qui deo secum morante confortatus ait.* Hoc est, qui plurima verba collegerrat, & stupendas sententias ore suo protulerat, ex abundantia sapientie, qui plenus erat & confortatus virtute Dei, quem secum habebat: dicere cepit: *d stultus sumus sum virorum, & sapientia hominum non est mecum, non dico sapientiam, & non noui scientiam sanctorum.* Si enim ad id respicere, quod et me ipso habeo, non est nisi ignorantia; & scientia, quæ multa in me videtur, est quasi nihil haberem, si cum Dei scientia conferatur, & cum ea quam habent magni sancti; & illi nominatim, qui Deum vident. Ac propterea Ieremias dixit: *e stultus factus est omnis homo à scientia,* hoc est, omnis homo merito reputatur ignorans, si cum scientia Creatoris conferatur, & cum ea quam præstantioribus creaturis largitur.

QUINTVS humilitatis actus est, non gloriari de scientia quantumvis magna illa sit, sed parui eam facere, respectu virtutis: cum sit certum, eam apud Deum nihili fieri, nisi coniunctam habeat Sanctitatem: Nam plerumque ipse facit vnum idiotam humilem, quam mille sapientes superbos. Hoc enim monere nos voluit, per eundem Prophetam Ieremiam, dicens: *non gloriatur sapiens in sapientia sua, & non gloriatur fortis in fortitudine sua, & non gloriatur diues in diuitijs suis: sed in hoc gloriatur, scire & nosse me: quia ego sum Dominus: qui facio misericordiam, & iudicium, & iustitiam in terra: hæc enim placent mihi, ait Dominus.* Si enim hæc de sint, nihili facio scientiam nec

c Prouer.
30. 1.

d ver. 2.

e Ierem. 10.
14.

f c. 9. 23.

am, nec fortitudinem, nec diuitias quæ sunt esca superbiæ, & inanis gloriæ. Hinc prouenit *sextus* humilitatis actus, hoc est, vereri suum periculum, & exactam rationem, quam exigit Deus de scientia quam quisque habet: scriptum est enim: *seruus qui cognouit voluntatem Domini sui, & non fecit secundum eam, vapulabit multis.* His accedit *septimus* humilitatis actus, qui est repellere, quantum in se erit, dignitatem Magisterij & Doctoratus, iudicando se tali gradu indignum: qualem se iudicabat S. Thomas, donec iussus esset accipere. Effectus enim superbiæ eorum, qui in re literaria versantur, cupere statim esse Magistros & Doctores propter honorem & gloriam sibi ex ijs prouenturam. Quales fuerunt illi, de quibus dixit Saluator, quod *hamasent primas cathedras in Synagoga, & vocari ab hominibus Rabbi;* suis autem discipulis dicebat: *vos autem nolite vocari Rabbi. vnus est enim Magister vester, qui est Christus, in cuius comparatione nullus est hoc nomine dignus; & quamuis dignus esset, non tamen debet illud ambitiosè quærere apud homines.*

§. II. Actus humilitatis erga homines.

VENIAMVS nunc ad secundam humilitatem in scientijs erga cæteros homines, quæ prouenit & auertit discordias, quarum in proximo capite fecimus mentionem. Nam, vt ait Salomon: *a inter superbos semper iurgia sunt:* humilitas autem summam efficit concordiam inter sapientes, dū heroicis & ingeniosos efficit actus quos summam recen- ter in hūc finē S. Greg. Nazian. in homilia, cuius superius fecimus mentionē.

Pro cuius fundamento aduertit: Humilitatem duplicem habere gradum: nam quædam apparet in rebus externis, cum quis eligit sibi extremum locum, vestitum, & ornatum humilem in omnibus, quæ ad ipsius Personam & domum spectant. Et hæc plurimū confert ad pacem & concordiam inter seculares seruandam; qui facillè solent propter ambitionem ac desiderium præminentia in huiusmodi rebus perturbari: quæ tamen non est certum iudicium veræ virtutis: sæpe enim huiusmodi actus sunt vana quadam ostentatione & hypocri- si. Tum autem intelligitur, an humilitas in paruis huiusmodi rebus sit vera, cum eadem ostenditur in rebus alijs maioribus: quales sunt, quæ spectant ad intellectum, iudicium, ingenium, & scientiam, in quibus quis se alijs subijcit, & cedit: cum enim sint dotes ad eò præclaræ, & nobilitati humanæ valde propriæ: quæcunque in eis humiliatio censetur esse valde heroica. *Illum, inquit, humilem dixerim, qui mediocriter de Deo verba facit? & alia quidem dicere, alia verò tacere nouit, in quibusdam verò ignorantiam faterur, ac cedit sermone illi, cui plus est concreditum, contenditque aliquem plus esse spiritua- lem, & in contemplatione magis profundum, &c.* In quibus verbis insinuat perfectè humilis indicia, & actus humilitatis circa scientiam. Pri-

6
g Luc. 12.
47

7
h Matth.
23. 6.

a Proverb.
13. 10.

Orat. 11. de
Modest. in
diss. habē
da.

I